

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/128/2025
Identifikačné číslo spisu:	2218203721
Dátum vydania rozhodnutia:	12.05.2026
Meno a priezvisko:	Mgr. Miroslav Šepták
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:2218203721.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu O. P., narodeného XX. K. XXXX, Š., O. XXXX/X, zastúpeného TAX LAW, s.r.o., so sídlom Břeclavská 3, Malacky, IČO: 53 160 657, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky, Bratislava, Chlumeckého 2, o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím pri výkone verejnej moci, vedenom na Okresnom súde Dunajská Streda pod sp. zn. 11C/45/2018, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 25. marca 2025 sp. zn. 28Co/71/2024, takto

rozhodol:

Dovolenie o d m i e t a.

Žalovanej p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“) napadnutým rozsudkom podľa § 387 ods. 1 zákona č. 160/2015 Zb. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) potvrdil rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda z 24. januára 2024 č. k. 11C/45/2018-226 (ďalej aj „súd prvej inštancie“, resp. „prvoinštančný súd“), ktorým výrokom I. zamietol žalobu žalobcu a výrokom II. priznal žalovanej voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok I.); žalovanej priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu (výrok II.).

1.1. Súd prvej inštancie v dôvodoch rozhodnutia po skutkovej stránke uviedol, že žalobca sa domáhal voči žalovanej - štátu náhrady škody, ktorá mu mala vzniknúť nezákonným rozhodnutím Okresného úradu Dunajská Streda, katastrálneho odboru, sp. zn. V 4729/98 o povolení vkladu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti na základe kúpnej zmluvy z 12. októbra 1998, ktorou právny predchodca žalobcu dobromyseľne nadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnostiam špecifikovaným v zmluve, a to za odplatu. Rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda z 20. mája 2014 č.k. 9C/74/2008-641, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave z 28. januára 2015 č.k. 11Co/449/2014-678, právoplatným dňa 24. februára 2015, súd určil, že vlastníkom v kúpnej zmluve vymedzených nehnuteľností je Mesto Šamorín, pričom samotná kúpna zmluva z 12. októbra 1998 je neplatná. Žalobca teda stratil vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, pričom tvrdil, že mu nezákonným rozhodnutím Okresného úradu Dunajská Streda, katastrálneho odboru, sp. zn. C. XXXX/XX o povolení vkladu vlastníckeho práva k

nehnuteľnosti vznikla škoda vo výške 221.530,50 eura, pozostávajúca z trov súdneho konania sp. zn. 9C/74/2008 vo výške 530,50 eura (skutočná škoda) a z hodnoty nehnuteľnosti vo výške 221.000 eur určenej podľa znaleckého posudku č. 12/2009 z 1. marca 2009 (ušlý zisk a strata na majetku). Z vykonaného dokazovania, a to z kúpnej zmluvy uzatvorenej dňa 12. októbra 1998 predávajúcimi K. J. D., K. Q., K.W. H., U. D. a kupujúcim ARFER, spol. s r.o., vyplynulo, že predávajúci predali nehnuteľnosti uvedené v bode I. zmluvy kupujúcemu, ktorý ich kúpil do svojho výlučného vlastníctva. Vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľnosti bol povolený Okresným úradom Dunajská Streda, katastrálny odbor pod č. C. XXXX/XX dňa 8. decembra 1998. Z obsahu spisu Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 9C/74/2008 bolo preukázané, že žalobca (Mesto Šamorín) sa žalobou doručenou súdu dňa 10. apríla 2008 domáhal voči žalovanému (ARFER, s.r.o.) určenia vlastníckeho práva. Okresný súd Dunajská Streda už spomínaným rozsudkom z 20. mája 2014 č.k. 9C/74/2008-641 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave z 28. januára 2015 č.k. 11Co/449/2014-678 určil, že vlastníkom nehnuteľností vedených na LV č. XXXX v katastrálnom území Š. ako parc. č. XXXX/X zastavaná plocha a nádvorie o výmere 1584 m², parc. č. XXXX/X zastavaná plocha a nádvorie o výmere 563 m² a parc. č. XXXX/X zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 419 m², je žalobca, t. j. Mesto Šamorín (výrok I.). V odôvodnení tohto rozsudku konštatoval, že kúpna zmluva uzatvorená dňa 12. októbra 1998 je neplatná, keďže predávajúci nemohli predať to, čo nevlastnili. Z dohody o postúpení pohľadávok uzavretej spoločnosťou ARFER s.r.o. a žalobcom (O.A. P.) dňa 6. júna 2016 vyplynulo, že predmetom dohody bolo postúpenie pohľadávok postupcu, ktoré vyplývajú z nezákonného postupu alebo nezákonného rozhodnutia v spojitosti s rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda z 20. mája 2014 sp. zn. 9C/74/2008 o určení vlastníctva k nehnuteľnosti a nadväzujúceho rozsudku Krajského súdu v Trnave a uznesenia Okresného súdu Dunajská Streda o dedičstve sp. zn. D 1130/1994, Dnot 32/1995 z 31. júla 1995, rozhodnutia o povolení vkladu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti C. XXXX/XX kúpnu zmluvou z 12. októbra 1998, ako aj všetkých rozhodnutí a postupov priamo alebo nepriamo spojených s predmetom vyššie uvedených rozhodnutí. Postupca postúpil na postupníka všetky nároky, a to najmä nároky, ktoré by si inak mohol uplatniť ako škodu spôsobenú nezákonným postupom alebo nezákonným rozhodnutím štátu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci.

1.2. Súd prvej inštancie vec právne posúdil v zmysle ustanovení § 1 ods. 1, 2, § 2, § 3, § 4 ods. 1, 2, § 9 ods. 1, § 22 ods. 1, § 22 ods. 2 zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom (ďalej len „zákon č. 58/1969 Zb.“), keďže žalobcom označené rozhodnutie Okresného úradu Dunajská Streda, katastrálneho odboru sp. zn. C. XXXX/XX z 12. októbra 1998 bolo vydané pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (dňom 1. júla 2004). Poukázal na § 4 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb., v zmysle ktorého nárok na náhradu škody nemožno uplatniť, dokiaľ právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, pre nezákonnosť nezrušil príslušný orgán. Rozhodnutím tohto orgánu je súd rozhodujúci o náhrade škody viazaný. Poukázal aj na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. marca 2013 sp. zn. 4Cdo/116/2012, v ktorom sa konštatuje, že rozhodnutie vydané v správnom konaní príslušným orgánom je pre súd - rozhodujúci o náhrade škody - záväzný a súd musí vychádzať zo zistenia nezákonnosti príslušným orgánom. Súd rozhodujúci o zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej správy nemôže sám preskúmať otázku nezákonnosti takéhoto rozhodnutia. Všeobecné súde nie sú oprávnené mimo rámca správneho súdnictva skúmať vecnú správnosť správnych aktov vydaných príslušným orgánom.

1.3. Z vykonaného dokazovania bolo podľa súdu prvej inštancie zrejmé, že rozhodnutie Okresného úradu Dunajská Streda, katastrálneho odboru o povolení vkladu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti sp. zn. C. XXXX/XX na základe kúpnej zmluvy z 12. októbra 1998 zrušené prípadne zmenené nebolo, pričom súd rozhodujúci o zodpovednosti štátu za škodu nemôže sám v žiadnom smere preskúmať otázku nezákonnosti. Všeobecné súde nie sú oprávnené mimo rámca správneho súdnictva skúmať vecnú správnosť správnych aktov vydaných príslušným orgánom. Ani v konaní vedenom na Okresnom súde Dunajská Streda pod sp. zn. 9C/74/2008 súde (prvoinštančný a odvolací) neposudzovali (a ani nemohli posudzovať) zákonnosť predmetného rozhodnutia Okresného úradu Dunajská Streda,

katastrálneho odboru, ale rozhodovali o žalobe o určenie vlastníckeho práva. Rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda z 20. mája 2014 č.k. 9C/74/2008-641 a rozsudok Krajského súdu v Trnave z 28. januára 2015 č.k. 11Co/449/2014-678 nie sú teda dôkazom o nezákonnosti rozhodnutia Okresného úradu Dunajská Streda, katastrálneho odboru, ako sa mylne domnieval žalobca. Aj keď vydaním predmetných rozhodnutí súdu žalobca prišiel o vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, tieto rozhodnutia nemôžu nahradiť rozhodnutie o nezákonnosti rozhodnutia Okresného úradu Dunajská Streda, katastrálneho odboru vydané v rámci správneho súdnictva, pretože rozhodnutie súdu o určení vecného práva nie je rozhodnutím, ktorým sa zrušuje rozhodnutie príslušného správneho orgánu o povolení vkladu. Požiadavka explicitného konštatovania nezákonnosti rozhodnutia nie je formalizmom, ale sleduje účel dodržania princípu právnej istoty. Keďže nebolo preukázané, že by právoplatné rozhodnutie žalovanej bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom, nebola splnená rozhodujúca podmienka vzniku zodpovednosti žalovanej za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, čo bolo samo osebe dôvodom na zamietnutie žaloby bez toho, aby súd musel skúmať splnenie ďalších podmienok vzniku tejto zodpovednosti.

1.4. Napriek vyššie uvedenému, súd prvej inštancie považoval za potrebné vysporiadať sa aj s námietkou premlčania, ktorá bola v konaní vznesená žalovanou. Začiatok premlčacej doby je v ustanovení § 22 ods. 2 zákona č. 58/1969 Zb. objektívne určený okamihom doručenia (oznámenia) nezákonného rozhodnutia, ktorým mala byť škoda spôsobená. Pre plynutie objektívnej desaťročnej premlčacej doby pre uplatnenie nároku na náhradu škody nie je významné, kedy sa poškodený o nezákonnosť rozhodnutia dozvedel, prípadne či bol v situácii, ktorá mu uplatnenie práva znemožňovala. V danom prípade k vydaniu rozhodnutia Okresného úradu Dunajská Streda, katastrálneho odboru došlo dňa 12. októbra 1998 a žaloba bola podaná dňa 17. augusta 2018, t. j. po uplynutí objektívnej 10 ročnej premlčacej doby.

1.5. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie právne odôvodnil ustanovením § 255 CSP a vecne plným procesným úspechom žalovanej.

2. Odvolací súd v dôvodoch potvrdzujúceho rozhodnutia uviedol, že po preskúmaní napadnutého rozhodnutia prvoinštančného súdu v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania dospel k záveru, že toto rozhodnutie je vecne správne, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 ods. 1 CSP. Odvolací súd prebral súdom prvej inštancie zistený skutkový stav pokiaľ ide o preukázané skutočnosti právne rozhodných pre posúdenie uplatneného nároku žalobcu na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím pri výkone verejnej moci a konštatoval správnosť jeho dôvodov a odkázal na výstižné, správne, presvedčivé a v relevantnom rozsahu vyčerpávajúce odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku.

2.1. V súvislosti s odvolacími námietkami odvolací súd ako nedôvodnú vyhodnotil námietku žalobcu, že súd prvej inštancie ustálil ústredný orgán až uznesením dňa 24. januára 2024, teda 6 rokov od podania žaloby, nakoľko k ustáleniu príslušného orgánu došlo dňa 4. apríla 2023, kedy aj zaslal Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky žalobu s prílohami na písomné vyjadrenie (č. 1 . 175). Za nedôvodnú považoval i námietku o nesprávnom skutkovom zistení súdu prvej inštancie, že rozhodnutie, ktorým žalobca nadobudol vlastnícke právo (rozhodnutie o povolení vkladu) nebolo zrušené a nebolo ani zmenené. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že v konaní bolo preukázané, že rozhodnutie Okresného úradu Dunajská Streda, katastrálneho odboru o povolení vkladu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti sp. zn. V XXXX/XX na základe kúpnej zmluvy z 12. októbra 1998 zrušené prípadne zmenené nebolo. Súd prvej inštancie ako súd rozhodujúci o zodpovednosti štátu za škodu nemôže sám v žiadnom smere preskúmať otázku nezákonnosti rozhodnutia, pretože všeobecné súdy nie sú oprávnené mimo rámca správneho súdnictva skúmať vecnú správnosť správnych aktov vydaných príslušným orgánom (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo 116/2012). Správne tiež súd prvej inštancie dôvodil, že v konaní vedenom na Okresnom súde Dunajská Streda pod sp. zn. 9C/74/2008 súdy neposudzovali (a ani nemohli posudzovať) zákonnosť rozhodnutia Okresného úradu Dunajská Streda, katastrálneho odboru, ale rozhodovali o žalobe o určenie vlastníckeho práva, a teda rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda z 20 mája 2014 č. k. 9C/74/2008-

641 a rozsudok Krajského súdu v Trnave z 28. januára 2015 č.k. 11Co/449/2014-678, ktorými sa právoplatne rozhodlo u určení vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam, nie sú dôkazom o nezákonnosti rozhodnutia v tom čase Správy katastra Dunajská Streda. Nárok na náhradu škody podľa § 4 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. nemožno uplatniť, dokiaľ právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, pre nezákonnosť nezrušil príslušný orgán. Odvolací súd považoval za správny i záver prvoinštančného súdu o nesplnení ďalších predpokladov pre vznik práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci, a to existenciu samotnej škody (s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. mája 2020 sp. zn. 6Cdo/184/2018) a kvalifikovanej príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci a vznikom škody. Atribútom príčinnej súvislosti je totiž "priamosť" pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo (bezprostredne) predchádza následku a vyvoláva ho. Vzťah príčiny a následku musí byť preto priamy, bezprostredný, neprerušovaný; nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako (priama) príčina škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu. Je nepochybné, že samotným povolením vkladu vlastníckeho práva žalobcu do katastra nehnuteľností žalobcovi žiadna škoda priamo a bezprostredne vzniknúť ani nemohla, čo v podstate uznal sám žalobca vo svojom odvolaní, keď uviedol, že „v čase od roku 1998 do roku 2015 nemal právny titul, aby žiadal škodu a zároveň mu ani nebola spôsobená, je preto absurdné, aby si uplatňoval škodu na základe rozhodnutia, ktoré bolo právoplatné a nespôsobovalo mu škodu". Dôvodnou nebola ani námietka žalobcu, že súd nesprávne vyhodnotil, že premlčacia doba 10 rokov uplynula v roku 2008. V tejto súvislosti odvolací súd v plnom rozsahu poukázal na odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, s ktorým sa v celom rozsahu stotožnil. Len pre úplnosť, ak žalobca v tejto súvislosti poukazyval na absurdnosť postupu, ak by si v čase od roku 1998 do roku 2015 žiadal škodu, ktorá mu ani nebola spôsobená a nemal ani právny titul na to, aby si uplatňoval škodu na základe rozhodnutia, ktoré bolo právoplatné a nespôsobovalo mu škodu, odvolací súd uviedol, že uvedené priamo potvrdzuje záver, že žalobcom označené rozhodnutie Správy katastra Dunajská Streda o povolení vkladu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti sp. zn. C. XXXX/XX zo dňa 12. októbra 1998 ani nemôže byť tým rozhodnutím, ktorým mu bola spôsobená škoda.

2.2. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a § 396 ods. 1 CSP tak, že úspešnej žalovanej priznal nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania proti neúspešnému žalobcovi.

3 . Proti tomuto rozsudku podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, prípustnosť ktorého odôvodňoval ustanoveniami §§ 420 písm. f) a 421 ods. 1 písm. a), c) CSP. Navrhoval, aby dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a priznal mu nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100%

3.1. V rámci dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP žalobca odvolaciemu súdu vytýkal konštatáciu uvedenú v bode 28 odôvodnenia rozsudku, ktorú považoval za „podozrenie“, že odvolací súd sa odvolaním nijako nezaoberal a ďalší text rozhodnutia je prepisom rozhodnutia prvej inštancie. Podľa názoru žalobcu napadnutý rozsudok nie je zákonný ani správny, keďže vec bola nesprávne právne a fakticky posúdená a boli porušené práva na spravodlivý proces tým, že vec bola rozhodnutá odlišne od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Dovolateľ namietal záver súdov nižších inštancií, že nebolo zrušené rozhodnutie, ktorým žalobca nadobudol vlastnícke právo a nebolo ani zmenené, ktorý považoval za odopretie práv na spravodlivý proces, nakoľko v konaní bol predložený výpis z listu vlastníctva č. XXXX a to opakovane. Z listu vlastníctva z časti B je zrejmé, že vlastnícke právo Mesta Šamorín bolo zapísané na základe rozhodnutia 9C 74/2008, teda žalovaný sám na základe tohto rozhodnutia zrušil vlastnícke právo žalobcovi a ak k tomu nevydal žiadne rozhodnutie, nemôže toto byť na škodu žalobcu. Sama žalovaná zmenila a zrušila vlastnícke právo žalobcu na základe rozhodnutia súdu a súdy túto skutočnosť opomínajú, čo zakladá dovolací dôvod. Súd ignoroval právny stav ktorý je verejne dostupný a ktorý vyplýva z predložených dôkazov. Žalobca taktiež nesúhlasil s právnym záverom súdov nižších inštancií o uplynutí premlčacej doby v roku 2008, nakoľko v čase od roku 1998 až do roku 2015 bol právne perfektným vlastníkom nehnuteľnosti, nemal právny titul, aby žiadal škodu a zároveň mu ani

nebola spôsobená, je preto absurdné aby si uplatňoval škodu na základe rozhodnutia, ktoré bolo právoplatné a nespôsobovalo mu škodu. Žalobca taktiež nesúhlasil s priznaním nároku na trovy prvoinštančného i odvolacieho konania žalovanej, čo je v úplnom rozpore s právnym poriadkom Slovenskej republiky, keďže žalovaná nebola zastúpená a ani jej trovy nevznikli a ex lege nemá právo na trovy.

4. Žalovaná v písomnom vyjadrení k dovolaniu uviedla, že dovolanie žalobcu nie je prípustné, pretože žalobca v dovolaní jednoznačne neformuloval otázku zásadného právneho významu, od ktorej (podľa jeho názoru) záviselo napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu a v spore tiež nedošlo k tvrdenej vade zmätočnosti. Žalobca sa v dovolaní nestotožnil s názorom odvolacieho súdu a súdu prvej inštancie ohľadne zrušenia alebo zmeny rozhodnutia o povolení vkladu pod č. C. XXXX/XX, pričom v tejto súvislosti uviedol iba skutkové tvrdenia. Žalovaná navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd dovolanie žalobcu odmietol alebo zamietol a zároveň poukázala na všetky svoje vyjadrenia v tejto právnej veci.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalobcu treba odmietnuť.

6. Právo na prístup k dovolaciemu súdu nie je absolútne. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok a tejto jeho mimoriadnej povahe zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti, prísne regulovanej Civilným sporovým poriadkom. Z ustanovenia § 419 CSP vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, len ak to zákon pripúšťa, pričom prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním.

7. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

10. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

11. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v

konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

Dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP

12. Žalobca vyvodzujúc prípustnosť dovolania v prvom rade z ustanovenia § 420 písm. f) CSP namietať nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, nakoľko odvolací súd sa odvolaním nijako nezaoberal, nesprávne vyhodnotenie vykonaných dôkazov a napokon nesprávne skutkové a právne závery.

13. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú: a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie vecí za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené zo zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

13. Princípu práva na spravodlivý proces zodpovedá právo účastníka na určitú kvalitu súdneho rozhodnutia a povinnosť súdu svoje rozhodnutie riadne odôvodniť. Súd sa teda musí zaoberať účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, III. ÚS 47/2019, IV. ÚS 372/2020, 1 Cdo 213/2019, 2 Cdo 190/2019, 3 Cdo 168/2018, 4 Cdo 3/2019, 5 Cdo 57/2019, 6 Cdo 33/2020, 7 Cdo 308/2019, 8 Cdo 152/2018).

14. V predmetnej veci sú v dovolaní napadnutom rozhodnutí (obsah ktorého nemožno posudzovať izolovane od rozsudku súdu prvej inštancie, lebo prvoinštančné a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok - vid' rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08) zreteľne vysvetlené jeho podstatné dôvody, uvedené ustanovenia, ktoré súd aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery, ako i vysvetlené právne úvahy, ktorými sa pri rozhodovaní riadil. Prijaté právne závery sú primerane odôvodnené spôsobom zodpovedajúcim § 393 ods. 2 CSP (predtým § 157 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb.).

14.1. K „podozreniu“ žalobcu, že odvolací súd sa odvolaním nijako nezaoberal, dovolací súd uvádza, že odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia dostatočným spôsobom objasnil prečo a z akých dôvodov považoval rozhodnutie súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím pri výkone verejnej moci spôsobom uvedeným v prvoinštančnom rozhodnutí za správne (v bodoch 28. až 39.). Pokiaľ sa odvolací súd bez ďalšieho stotožnil so závermi súdu prvej inštancie dovolací súd uvádza, že tento postup mu umožňovalo ustanovenie § 387 ods. 2 CSP, podľa ktorého ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne

zdôrazniť na doplnenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Dovolací súd s poukazom na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 8. októbra 2009 sp. zn. IV. ÚS 350/09 a rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. augusta 2006 sp. zn. 2Cdo/170/2005 pre úplnosť uvádza, že pri potvrdení rozhodnutia súdu prvej inštancie nie je potrebné, aby odvolací súd v odôvodnení svojho rozsudku zopakoval tie závery napadnutého rozsudku prvoinštančného súdu, s ktorými sa stotožňuje, pretože odôvodnenia rozhodnutí prvoinštančného a odvolacieho súdu tvoria jeden celok (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08) a vzhľadom na uvedené je preto postačujúce len odkázať cez § 387 ods. 2 CSP na odôvodnenie obsiahnuté v napadnutom rozsudku súdu prvej inštancie. Zároveň dovolací súd dodáva, že nie je pravdou, že text rozhodnutia je len prepisom rozhodnutia súdu prvej inštancie, nakoľko odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu poskytuje aj jeho vlastný pohľad na prejednávajúcu vec kde skonštatoval, čo je predmetom konania, čo bolo či nebolo potrebné v danej veci posúdiť a z akých dôvodov, až na základe čoho dospel k záveru o správnosti postupu a záverov súdu prvej inštancie.

15. Zo zhora uvedeného (pod bodom 14.1) je teda zrejmé, ako a z akých dôvodov odvolací súd rozhodol a podľa názoru dovolacieho súdu má odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu všetky náležitosti v zmysle § 393 CSP. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že žalobca sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožnil a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jeho predstavy. Samotná skutočnosť, že dovolateľ so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutí súdov oboch nižších inštancií nesúhlasil a nestotožnil sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

16. Dovolací súd tiež poznamenáva, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov (v danom prípade o splnení zákonných podmienok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím Správy katastra Dunajská Streda o povolení vlastníckeho práva k nehnuteľnosti V 4729/98 z 8. decembra 1998), ku ktorým súdy dospeli, nie je právne relevantná, lebo prípadné nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladá (porov. R 24/2017). Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06). Najvyšší súd už podľa predchádzajúcej úpravy dospel k záveru, že realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením (viď R 54/2012 a 1Cdo/62/2010, 2Cdo/97/2010, 3Cdo/53/2011, 4Cdo/68/2011, 5Cdo/44/2011, 6Cdo/41/2011, 7Cdo/26/2010 a 8ECdo/70/2014). Skutočnosť, že dovolateľ má odlišný právny názor než odvolací súd, bez ďalšieho nezakladá a nedokazuje ním tvrdenú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP.

17. V posudzovanom prípade dovolací súd uzatvára, že obsah spisu nedáva podklad pre záver, že konanie pred odvolacím súdom bolo postihnuté namietanou vadou zmätočnosti uvedenou v ustanovení § 420 písm. f) CSP, dovolanie žalobcu preto v uvedenej časti odmietol podľa § 447 písm. c) CSP ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm.) CSP

18. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

19. V zmysle § 432 ods. 1 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Podľa § 432 ods. 2 CSP sa dovolací dôvod vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

20. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

21. K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania. Právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v CSP (podobne ako predchádzajúca právna úprava, pozn.) dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania.

22. O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 CSP, rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj § 432 CSP). Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 CSP, má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky, a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

23. V prípade dovolacieho dôvodu spočívajúceho v nesprávnom právnom posúdení veci je dovolateľ povinný dovolací dôvod vymedziť nesprávnym právnym posúdením takej právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a zároveň pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu alebo ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (písm. a) až c) § 421 ods. 1 CSP). Dovolať je teda povinný v dovolaní jednoznačne uviesť, v čom vidí prípustnosť dovolania, t. j. ktorý z predpokladov uvedených v § 421 ods. 1 CSP zakladá jeho prípustnosť. Ak v dovolaní absentuje uvedené vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania.

24. Pre právnu otázku, ktorú má na mysli § 421 ods. 1 písm. a) CSP, je charakteristický „odklon“ jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Ide tu teda o situáciu, v ktorej sa už rozhodovanie senátov dovolacieho súdu ustálilo na určitom riešení právnej otázky, odvolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu“.

25. V zmysle záverov najvyššieho súdu vyjadrených v rozhodnutí publikovanom ako judikát R 71/2018 patria do pojmu „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu“ predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Súčasťou ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu je tiež prax vyjadrená opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali. Do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletinu Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené Zborníkoch najvyšších súdov č. I, II. a IV. vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986.

25.1. S prihliadnutím na čl. 3 CSP do pojmu ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu treba zahrnúť aj rozhodnutia Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva, prípadne Súdneho dvora Európskej únie. Rozhodnutia súdov iných štátov, a teda ani rozhodnutia Ústavného súdu Českej republiky a Najvyššieho súdu Českej republiky pod tento pojem nespádajú (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. októbra 2017 sp. zn. 6Cdo 129/2017). Judikatúra ústavného súdu dotvára precedenčnú záväznosť ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v tom zmysle, že potvrdzuje ústavnú súladnosť dotknutej interpretácie a aplikácie právnej úpravy realizovanej najvyšším súdom. Podmienkou precedenčnej záväznosti toho-ktorého rozhodnutia nie je absolútna totožnosť so všetkými skutkovými okolnosťami prejednávanej veci. Predpokladom precedenčnej záväznosti je podobnosť týkajúca sa relevantných, ťažiskových okolností prejednávanej veci. Pokiaľ teda ústavný súd vyslovil názor na riešenie tej-ktorej otázky ako jedna z najvyšších súdnych autorít (čl. 2 ods. 2 CSP), je potrebné aby dovolací súd k tejto skutočnosti pri rozhodovaní prihliadol.

26. Aby na základe dovolania podaného podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP mohlo byť rozhodnutie odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 432 ods. 1 CSP), musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP (porovnaj 2 Cdo 203/2016, 3 Cdo 216/2017, 4 Cdo 64/2018, 6 Cdo 113/2017, 7Cdo 95/2017 a 8 Cdo 95/2017). K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania. Aj právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v CSP, podobne ako predchádzajúca právna úprava, dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania. Dovolací súd pri posudzovaní prípustnosti dovolania nie je viazaný (a zároveň obmedzený) rozhodnutiami najvyššieho súdu, ktoré v dovolaní označil dovolateľ (viď rozhodnutie veľkého senátu obchodnoprávneho kolégia sp. zn. 1VOBdo/2/2020 a tiež 1VCdo/2/2022, 8Cdo/278/2019).

27. Otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP môže byť len otázka právna (nie skutková otázka). Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Otázkou relevantnou podľa tohto ustanovenia môže byť len právna otázka, na ktorej spočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu. Otázky síce riešené súdmi v priebehu konania, avšak netvoriace základ ich rozhodnutí, nemajú relevanciu v zmysle tohto ustanovenia. Predmetná otázka musí byť zároveň procesnou stranou nastolená v dovolaní. Právne otázky, dovolateľom v dovolaní nenastolené a nepomenované, nemajú relevanciu z hľadiska prípustnosti dovolania podľa tohto ustanovenia.

28. Ešte pred posúdením samotného „právneho odklonu“ (§ 421 ods. 1 písm. a) CSP) treba uviesť, že správnosť súdmi riešených skutkových otázok nemôže byť v dovolacom konaní podrobená meritórnemu prieskumu, lebo dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP); skutková okolnosť (t. j. skutková otázka, resp. riešenie skutkovej otázky) z hľadiska § 421 ods. 1 CSP je irelevantná.

29. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou v dovolaní vymedzená jasným, určitým, zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť (prípadne aj dôvodnosť) dovolania. Pokiaľ dovolateľ v dovolaní nevymedzí právnu otázku, dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach (predpokladoch) o tom, ktorú otázku mal dovolateľ na mysli; v opačnom prípade by jeho rozhodnutie mohlo minúť zákonom určený cieľ. V prípade absencie vymedzenia právnej otázky nemôže dovolací súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd; v opačnom prípade by uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v Civilnom sporovom poriadku (napr. rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 1Cdo/98/2017, 3Cdo/94/2018, 4Cdo/95/2017). Treba zdôrazniť, že úlohou dovolacieho súdu nie je vymedziť právnu otázku; zákonodarca túto povinnosť

ukladá dovolateľovi.

30. Samo tvrdenie, že odvolací súd sa riešením určitej právnej otázky odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ešte nezakladá prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP; relevantným je až zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k dovolateľom tvrdenému odklonu skutočne došlo.

31. Aplikujúc ustanovenie § 124 CSP posudzoval odvolací súd dovolanie podľa jeho obsahu v snahe autenticky porozumieť textu dovolania ako celku (viď nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 15/2021 z 25. mája 2021 alebo jeho nálezy sp. zn. I. ÚS 336/2019 z 09. júna 2020), no napriek tomu konštatuje, že dovolateľ v dovolaní nevymedzil právnu otázku, na ktorej riešení odvolací súd založil svoje rozhodnutie a pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu [§ 421 ods. 1 písm. a) CSP].

32. Dovovateľ vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu uplatneného v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP konkrétne namietal nesprávne právne posúdenie súdov nižších inštancií v otázke zrušenia/zmeny nezákonného rozhodnutia Správy katastra Dunajská Streda o povolení vlastníckeho práva k nehnuteľnosti C. XXXX/XX z 8. decembra 1998 na základe kúpnej zmluvy z 12. októbra 1998, ktorou jeho právny predchodca (ARFER, s.r.o.) dobromyseľne nadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnostiam špecifikovaným v zmluve, a to za odplatu. Vyslovil presvedčenie, že mu nezákonným rozhodnutím Okresného úradu Dunajská Streda, katastrálneho odboru, sp. zn. C. XXXX/XX o povolení vkladu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti vznikla škoda vo výške 221.530,50 eura, ktorá pozostáva z trov súdneho konania sp. zn. 9C/74/2008 vo výške 530,50 eura (skutočná škoda) a z hodnoty nehnuteľnosti vo výške 221.000 eur určenej podľa znaleckého posudku č. XX/XXXX z 1. marca 2009 (ušlý zisk a strata na majetku). Ďalej bol toho názoru, že ak je kúpna zmluva z 12. októbra 1998 absolútne neplatná, je neplatná aj jej intabulácia do katastrálneho operátu. Ak súd skonštatoval absolútnu neplatnosť, skonštatoval právnu neexistenciu zmluvy v rozsahu platnosti aj účinnosti, teda právne zrušil rozhodnutie o vklade do katastra. Vo výpise z listu vlastníctva č. XXXX k 20. marcu 2024 sú vedené nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom sporu a ich vlastníkom Mesto Šamorín a ako titul nadobudnutia je uvedené Z 6675/15 - Rozsudok 9C 74/2008-641- c.z.1652/15. Teda kataster vykonal zápis v katastri nehnuteľností na základe rozhodnutia, o ktorom súd tvrdí, že nemalo vplyv na zápis do katastra. Ak by bol záver súdu pravdivý a nebolo zrušené rozhodnutie, ktorým žalobca nadobudol vlastnícke právo a nebolo ani zmenené, tak by do dnešného dňa bol žalobca alebo jeho právny predchodca evidovaný v katastri nehnuteľností, pretože by mu táto skutočnosť bránila v zápise. Súdl ignoroval, že práve na základe predmetného právoplatného rozhodnutia došlo k zmene vlastníka, a teda zrušeniu pôvodného povolenia vkladu. Kataster postupoval pri zmene vlastníka podľa zákona, ale v konaní to zatajil.

33. Vychádzajúc z uvedeného pod bodom 32 odvolací súd dospel k záveru, že nastolená otázka súvisela s posúdením existencie preukázania zákonných predpokladov pre zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, konkrétne splnenia podmienky zrušenia alebo zmeny nezákonného rozhodnutia orgánu verejnej správy príslušným orgánom.

34.1. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, ktoré v občianskom súdnom konaní a v konaní pred štátnym notárstvom, v správnom konaní, ako aj v konaní pred miestnym ľudovým súdom, a ďalej v trestnom konaní, pokiaľ nejde o rozhodnutie o väzbe alebo treste, vydal štátny orgán alebo orgán štátnej organizácie (ďalej len „štátny orgán“). Štát zodpovedá za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánom spoločenskej organizácie vydaným pri plnení úloh štátneho orgánu, ktoré na túto organizáciu prešli. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 58/1969 Zb. zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

34.2. Podľa § 2 zákona č. 58/1969 Zb. právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím majú tí, ktorí sú účastníkmi konania a boli poškodení nezákonným rozhodnutím vydaným v tomto konaní.

34.3. Podľa § 3 zákona č. 58/1969 Zb. ak nejde o prípady hodné osobitného zreteľa, možno nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím priznať len vtedy, ak účastník využil možnosť

podať proti nezákonnému rozhodnutiu odvolanie, rozklad, námietky, odpor alebo sťažnosť.

34.4. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. nárok na náhradu škody nemožno uplatniť, dokiaľ právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, pre nezakonnosť nezrušil príslušný orgán. Rozhodnutím tohto orgánu je súd rozhodujúci o náhrade škody viazaný. Podľa odseku 2 tohto ustanovenia ako výnimku z ustanovenia odseku 1 možno uplatniť nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím vykonateľným bez ohľadu na jeho právoplatnosť, ak toto rozhodnutie bolo na základe opravného prostriedku (§ 3) zrušené alebo zmenené.

34.5. Podľa § 18 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. štát zodpovedá za škodu spôsobenú v rámci plnenia úloh štátnych orgánov a orgánov spoločenskej organizácie uvedených v § 1 ods. 1 nesprávnym úradným postupom tých, ktorí tieto úlohy plnia. Podľa odseku 2 tohto ustanovenia zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

35. Zákon č. 58/1969 Zb. rozlišuje dve základné formy objektívnej zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú v súvislosti s výkonom štátnej moci štátnymi a inými poverenými orgánmi. Nevyhnutnou podmienkou zodpovednosti za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím podľa § 1 - § 17 zákona (špecifickou súčasťou je zodpovednosť za škodu nezákonným rozhodnutím o väzbe a treste) je existencia rozhodnutia, ktorým v konkrétnej veci štátny orgán aplikuje pravidlo právnej normy na ním posudzovaný prípad a rozhoduje tak o právach a povinnostiach individuálnych subjektov. Podľa ustanovenia § 4 zákona je nevyhnutnou podmienkou zodpovednosti štátu, aby bolo právoplatné (§ 4 ods. 1) alebo bez ohľadu na právoplatnosť vykonateľné rozhodnutie (§ 4 ods. 2) ako nezákonné zrušené či zmenené. Vznik zodpovednosti štátu podľa prvej hlavy prvej časti zákona č. 58/1969 Zb. teda predpokladá zistenie, že rozhodnutie bolo nezákonné a odstránenie nezákonného rozhodnutia, lebo inak by sa súčasnou existenciou nezákonného rozhodnutia a rozhodnutia priznávajúceho zodpovednostný nárok na základe jeho nezakonnosti vytvoril nekonsolidovaný právny stav. Rozhodnutie vydané vo veci nezakonnosti rozhodnutia príslušným orgánom je pre súd rozhodujúci o náhrade škody záväzné (§ 4 ods. 1), a tento súd musí vychádzať zo zistenia nezakonnosti príslušným orgánom, resp., musí sa držať jeho výroku, že napadnuté rozhodnutie nie je nezákonné. Súd rozhodujúci o zodpovednosti štátu nemôže sám otázku jeho nezakonnosti v žiadnom smere preskúmať (§ 194 ods. 1 CSP).

36. Konaniu o zodpovednostnom nároku musí predchádzať konanie sledujúce zistenie nezakonnosti a zrušenie nezákonného rozhodnutia. Uvedená požiadavka zrušenia nezákonného rozhodnutia príslušným orgánom, je prelomená len výnimkou vyplývajúcou z § 4 ods. 2 zákona č. 58/1969 Zb., podľa ktorej ako výnimku z ods. 1 (nárok na náhradu škody nemožno uplatniť, dokiaľ právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, pre nezakonnosť nezrušil príslušný orgán) možno uplatniť nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím vykonateľným bez ohľadu na jeho právoplatnosť, ak toto rozhodnutie bolo na základe opravného prostriedku zrušené alebo zmenené. O takú výnimku ale v danej veci nejde. Samotné rozhodnutie všeobecného súdu o určení vlastníckeho práva v prospech Mesta Šamorín nemá povahu rozhodnutia, ktorým by došlo k zrušeniu alebo k zmene rozhodnutia o povolení vkladu vydaného správou katastra. V kontexte uvedeného dovolací súd konštatuje, že súdy nižších inštancií správne vychádzali z prezumpcie správnosti správnych aktov, lebo otázku nezakonnosti rozhodnutia nemožno riešiť v civilnom sporovom konaní ako predbežnú otázku bez toho, aby toto rozhodnutie bolo pre nezakonnosť predtým zrušené správnym orgánom (R 35/1977). Kompetenciu preskúmať zákonosť správneho aktu má spomedzi orgánov súdnej moci len a výlučne správny súd, na základe správnej žaloby za presne určených zákonných podmienok. Vychádzajúc z prezumpcie správnosti právnych aktov, podľa ktorej aj vadný správny akt, ktorý nie je ničotný, je platný sa pokladá za bezvadný, pokiaľ nie je úradným postupom zrušený alebo zmenený, v preskúmvanej veci preto ani rozhodnutie v civilnom konaní (vedenom na Okresnom súde Dunajská Streda pod sp. zn. 9C/74/2008 a na Krajskom súde v Trnave pod sp. zn. 11Co/449/2014), že vlastníkom v kúpnej zmluve vymedzených nehnuteľností je Mesto Šamorín, vzhľadom na neplatnosť kúpnej zmluvy z 12. októbra 1998, ktorej vklad bol povolený Správou katastra Dunajská Streda pod č. C. XXXX/XX, nepredstavuje splnenie jedného z predpokladov pre zodpovednosť štátu za škodu, ktorá vznikla pri výkone orgánu verejnej moci. Ak dovolateľom uvedené rozhodnutie orgánu verejnej správy na úseku katastra nehnuteľností nebolo zrušené alebo zmenené pre nezakonnosť príslušným orgánom, je potrebné ich považovať za rozhodnutia zákonné, právne účinné. Namietané nesprávne právne posúdenie existencie nezákonného rozhodnutia preto nebolo dôvodné a zároveň ním ani nemohlo dôjsť k namietanému odklonu od ustálenej

rozhodovacej praxe najvyššieho súdu.

37. Pri právnej otázke týkajúcej sa premlčania nároku žalobcu a priznania nároku na trovy konania žalovanej ide o situáciu, kedy sa dovolateľovi nepodarilo označiť a vymedziť odklon od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, teda dovolateľ nešpecifikoval konkrétnymi judikátmi, stanoviskami či rozhodnutiami ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa mal podľa jeho názoru odvolací súd pri svojom rozhodovaní odkloniť. Posudzujúc dovolanie podľa obsahu (§ 124 ods. 1 CSP) otázku, ktorá je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c) CSP) dovolateľ žiadnu takú otázku neidentifikoval ani nevymedzil. K uvedenému dovolaciemu dôvodu sa v dovolaní neuvádza žiadna argumentácia ani zdôvodnenie.

38. So zreteľom na všetko vyššie uvedené dovolací súd dovolanie otca v časti, v ktorej namietal vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP odmietol podľa § 447 písm. c) CSP ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné, a v časti, v ktorej namietal nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 421 ods. 1 CSP, odmietol takisto podľa § 447 písm. c) CSP resp. podľa § 447 písm. f) CSP ako dovolanie, ktoré nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi.

39. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

40. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

